

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

SIVA SF
Postboks 1253 Sluppen
7462 Trondheim

Deres ref

Vår ref
201103985-/MHJ

Dato
31.01.2012

Statsbudsjettet 2012 – tilskuddsbrev til SIVA SF

1. INNLEDNING

Nærings- og handelsdepartementet viser til budsjettforslaget for 2012 i Prop. 1 S (2011-2012) kap. 2426, 5326 og 5613, samt Innst. 16 S (2011-2012) fra kommunal- og forvaltningskomiteen, jf. Stortingets budsjettvedtak 9. desember 2011. Departementet meddeler med dette de forutsetninger og krav som gjelder for departementets tilskudd til SIVA i 2012.

2. DISPONIBLE BEVILGNINGER

For 2012 er bevilgningene til SIVA SF over kap. 2426, 5326 og 5613 som følger:

(i 1 000 kr)

Kap./post	Betegnelse	Bevilgning
2426	SIVA SF	
70	Tilskudd, kan overføres	44 500
90	Lån, overslagsbevilgning	55 000
5326	SIVA SF	
70	Låne- og garantiprovisjoner	6 600
90	Avdrag på utestående fordringer	55 000
5613	Renter fra SIVA SF	
80	Renter	29 500

Tilskudd

Bevilgningen til tilskudd over kap. 2426 post 70 skal benyttes til SIVAs innovasjonsaktiviteter og administrasjon. Hovedprioriteringer for bevilgningen følger under pkt. 4. Utbetaling av tilskuddet vil skje i to omganger, henholdsvis i midten av januar og i midten av juli.

Låneramme, provisjon og renter

SIVAs øvre låneramme i statskassen er 700 mill. kroner. Den er utnyttet med 660 mill. kroner medio november 2011.

I de bevilgede beløpene under låne- og avdragspostene er det tatt høyde for et avdrag på 55 mill. kroner og en antakelse om refinansiering og opptak av et nytt lån i samme størrelsesorden. Justering av dette og eventuelt av de øvrige bevilgningene knyttet til lån kan gjøres gjennom endringer i statsbudsjettet våren eller høsten 2012.

Ut fra eksisterende låneportefølje er låne- og garantiprovisjoner for 2011, som innbetales i 2012, beregnet til 6,6 mill. kroner. Låneavtalen mellom Nærings- og handelsdepartementet og SIVA er slik at både låne- og garantiprovisjon innbetales etterskuddsvis.

Under kap. 5613, post 80 er det foreslått bevilget 29,5 mill. kroner i renter fra SIVAs låneopptak i statskassen som skal innbetales i 2012.

3. OVERORDNEDE MÅL, UTFORDRINGER OG PRIORITERINGER

Hovedmålet for SIVA representerer selskapets oppdrag og er som følger:

SIVA skal bidra til innovasjon og næringsutvikling gjennom eiendomsvirksomhet og utvikling av sterke regionale innovasjons- og verdiskapingsmiljøer i alle deler av landet. SIVA har et særlig ansvar for å bidra til å fremme vekstkraften i distriktene.

Fra hovedmålet er det fastsatt følgende delmål for de ulike virksomhetsområdene:

Eiendomsvirksomheten:

SIVAs eiendomsvirksomhet skal bidra til økt investeringskapasitet for etablering av industrimiljø og kunnskapsbedrifter i hele landet, og bidra til å senke barrierer for etablering der normale markedsmekanismer ikke fungerer.

Innovasjonsvirksomheten:

SIVAs innovasjonsaktiviteter skal tilrettelegge for oppbygging av sterke lokale og regionale verdiskapingsmiljøer over hele landet.

SIVAs innovasjonsaktiviteter skal bidra til å skape og utvikle samarbeidsarenaer og bygge nettverk mellom privat næringsliv, FoU-miljøer og offentlig virksomhet, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Internasjonal virksomhet og spesialoppdrag:

SIVA kan påta seg spesielle oppgaver nasjonalt eller internasjonalt innenfor sine kjernekompetanseområder, forutsatt at selskapet har kapasitet og tilstrekkelig finansiering medfølger.

Hovedmålet og delmålene med føringer ligger til grunn for styringsdialogen mellom de bevilgende departementene og SIVA. SIVAs virksomhet og prioriteringer skal være i samsvar med føringer fastlagt i det gjeldende mål- og resultatstyringssystemet (MRS-systemet).

Styringsdialog og rapporteringskrav fra Nærings- og handelsdepartementet er nærmere omtalt under pkt. 6.

Regjeringen vil legge til rette for et nyskapende, kunnskapsbasert og bærekraftig næringsliv. Regjeringen vil satse på de områdene der vi har spesielle forutsetninger for å være gode, som energi og miljø, reiseliv, marin- og maritim sektor, bl.a. gjennom en satsing på forskning og utvikling.

I 2008 la regjeringen frem en stortingsmelding om innovasjon, St.meld. nr. 7 (2008-2009). Regjeringens innovasjonspolitiske visjon er *Et nyskapende og bærekraftig Norge*. Målet er å styrke landets innovasjonsevne slik at den bidrar til størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi.

SIVA skal gjennom sitt arbeid bidra til utvikling av et mer innovativt og konkurransedyktig næringsliv som er godt rustet til å møte fremtidige utfordringer. Selskapet skal være en aktiv pådriver og samarbeidspartner for innovasjons- og verdiskapingsmiljøer i hele landet, bl.a. gjennom tilrettelegging for økt kommersialisering av forskningsresultater og gode forretningsideer, flere nyetableringer og investeringer. En innsats for å fremme økt samarbeid og samhandling mellom næringsvirksomhet, FoU- og utdanningsmiljøer, finansinstitusjoner/investorer og offentlige aktører er en viktig del av dette arbeidet.

Regjeringen legger til grunn at bærekraft skal være gjennomgående i det offentlige virkemiddelapparatets arbeid, og at aktørene bidrar til dette i sin virksomhet, både økonomisk, sosialt og miljømessig.

Sentrale strategiske områder

SIVA skal i 2012 videreføre sitt arbeid for næringsutvikling og verdiskaping i hele landet gjennom investeringer i fysisk og organisatorisk infrastruktur for nyskaping og innovasjon, nettverksarbeid og programaktiviteter. Virksomheten, både innenfor eiendom og innovasjon, skal være utløsende for mobilisering av lokal kapital og kompetanse til bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjekter og prosesser.

Stortingsmelding om Innovasjon Norge og SIVA

Nærings- og handelsdepartementet skal i løpet av 2012 ferdigstille arbeidet med en stortingsmelding om Innovasjon Norge og SIVA. Departementet har en dialog med SIVA om arbeidet, og det forventes at selskapet bistår departementet i arbeidet med meldingen. Det legges til grunn at SIVA bidrar til å realisere de aktuelle føringene i meldingen og som framkommer gjennom Stortingets behandling.

Stortingsmelding om immatrielle rettigheter

Departementet skal i løpet av 2012 ferdigstille arbeidet med en egen stortingsmelding om immatrielle rettigheter. Det legges til grunn at SIVA bidrar til å realisere de aktuelle føringene i meldingen og som framkommer gjennom Stortingets behandling. SIVA bes vurdere behovet for videre utvikling av egen kompetanse på feltet, og også fokusere på dette i sin kontakt med verdiskapingsmiljøer rundt om i landet. Det er viktig at bedriftene i inkubatorer og næringshager får hjelp til å avdekke egne immaterielle verdier og tilhørende forretningsmessig potensial i disse.

Kultur og næring

Regjeringen skal legge fram en ny handlingsplan om kultur og næring. Handlingsplanens mål er verdiskaping, lønnsom næringsutvikling og styrking av regional utvikling. Hovedtema som skal omhandles i handlingsplanen er entreprenørskap, nettverk og innovasjon, finansiering, eksport og internasjonalisering og forskning og kompetanse. Det legges til grunn at SIVA, i den grad det er naturlig innenfor de ordninger og rammer som gjelder for virksomheten, bidrar til å realisere målene i handlingsplanen.

Mineralnæringen

Regjeringen har besluttet at det skal utarbeides en strategi for mineralnæringen som skal legges fram våren 2012. Målet med strategien er å øke verdiskapingen ved en bærekraftig utvikling av mineralnæringen. Blant temaene strategien vil omtale er FoU, utdanning og kompetanse, kartlegging av mineralressurser, kapitaltilgang, ivaretagelse av mineralressurser og forenkling og samordning av regelverk. Det legges til grunn at SIVA, i den grad det er naturlig innenfor de ordninger og rammer som gjelder for virksomheten, bidrar til å realisere målene i handlingsplanen.

Bioteknologi

Regjeringen la høsten 2011 fram en nasjonal strategi for bioteknologi. Strategien har sitt opphav i forskningsmeldingen, *Klima for forskning (St.meld.nr.30, 2008-2009)*, der det slås fast at det skal utvikles en balansert strategi innen bioteknologi for grunnforskning, næringsrettet forskning, utvikling og kommersialisering. Strategien peker ut en retning for den norske satsingen på bioteknologi frem mot 2020. Det legges til grunn at SIVA, i den grad det er naturlig innenfor de ordninger og rammer som gjelder for virksomheten, bidrar til å følge opp strategien.

Kvinner som målgruppe

Regjeringens *Handlingsplan for meir entreprenørskap blant kvinner* ble fremlagt i 2008. Planen har som mål at andelen kvinner blant nye entreprenører innen 2013 skal være minst 40 pst. Departementet ber SIVA gjennom sin virksomhet stimulere til økt entreprenørskap blant kvinner.

SIVA bes på egnet måte å arbeide for å øke kvinneandelen i styrever og ledelse for virksomheter som mottar offentlig støtte. Selskapet bes videre, i dialog med departementene, framskaffe relevant statistikk på utviklingen på sitt område.

Miljø

Miljøspørsmål, herunder klima- og energispørsmål, er viktige utfordringer i årene som kommer. Regjeringen er i den forbindelse bl.a. opptatt av å legge til rette for utvikling av ny miljøteknologi. Utvikling og kommersialisering av ny miljøteknologi vil kunne fremme forretningsutvikling som på sikt vil styrke norsk industris konkurransevne. Det legges til grunn at SIVA, i den grad det er naturlig innenfor selskapets overordnede mål og prioriteringer, bidrar til å følge opp regjeringens strategi for miljøteknologi.

Samfunnsansvar

Som et ledd i oppfølgingen av St. meld. nr. 10 (2008-2009) Næringslivets samfunnsansvar i en global økonomi, skal SIVA videreføre sitt arbeid knyttet til bedrifters samfunnsansvar, både internt i foretaket og overfor verdiskapingsmiljøene i SIVAs nettverk. Med bedrifters samfunnsansvar menes den måten bedrifter på en frivillig basis integrerer sosiale og miljømessige hensyn i sin daglige drift og i sitt forhold til interessenter.

IT Fornebu AS

Statens eierskap i IT Fornebu Holding AS (nå IT Fornebu Properties AS) ble i 2008 overført fra SIVA SF til SIVA Eiendom Holding AS. Det skal føres separat regnskap og gis separat rapportering for dette engasjementet til departementet. Enhver endring av eierandelen skal skje i nært samråd med og godkjennes av departementet, og departementet skal holdes løpende orientert om utviklingen for selskapet. Årsaken til dette er den separate finansieringen av investeringen gjennom økt innskuddskapital, og at engasjementet er såpass stort at resultatet av virksomheten vil kunne gi et feilaktig bilde av resultatene av den øvrige eiendomsvirksomheten, jf. St.meld. nr. 46 (2003-2004).

4. NÆRMERE OM DISPONIBLE BEVILGNINGER

Post 70 Tilskudd

Tilskuddsmidlene skal sette SIVA i stand til å være en aktiv pådriver for innovasjons- og næringsmiljøer i hele landet.

Følgende aktiviteter skal prioriteres:

Ny inkubatorsatsing

FoU-inkubatorprogrammet utgikk 31.12.2011, og en ny, helhetlig inkubatorsatsing igangsettes fra 2012. Satsingen finansieres over budsjettene til Nærings- og handelsdepartementet, Kommunal- og regionaldepartementet og Landbruks- og matdepartementet, og innebærer en videreføring av FoU-inkubatorprogrammet, Industriinkubatorprogrammet og inkubatorprogrammet for mat- og naturbaserte næringer under samme paraply. Målet med programmet er økt verdiskaping gjennom enda bedre utnyttelse av gode ideer fra FoU-, nyskappings- og industrimiljø. Departementet legger til grunn at programmet vil gå over to x fem år, med en evaluering etter de første fire-fem årene. Evalueringen vil være avgjørende for videreføring og innretning i andre programperiode.

Inkubatorvirksomhet skal bidra til vellykket kommersialisering av nye forskningsresultater og gode forretningsideer gjennom å gjøre bedriftsutviklingen mer effektiv og dermed øke grunnlaget for vekst, verdiskaping og overlevelsessevne. Økt profesjonalisering av inkubatorlederne, bl.a. gjennom utvikling av kompetanseverktøy og nasjonale støttetjenester, skal vektlegges i det nye programmet.

SIVA forutsettes videre å vurdere hvilke elementer av det nye programkonseptet som bør implementeres og hvordan, i lys av det totale ressursgrunnlaget for satsingen i 2012.

Det settes av 16,9 mill. kroner av bevilgningen over Nærings- og handelsdepartementets budsjett til inkubatorsatsingen i 2012.

Nettverksaktiviteter

SIVAs *nettverksutvikling* bidrar til økt kontakt og samarbeid mellom enkeltbedrifter i verdiskapingsmiljøer rundt i hele landet, samt mellom næringsliv, FoU-miljøer, finansinstitusjoner/investorer og offentlige myndigheter. SIVA skal, gjennom bl.a. deleierskap i innovasjonsselskaper, kunnskapsspredning og kobling av ulike nasjonale og regionale aktører, være en pådriver for prosjekter og prosesser med verdiskapingspotensial. De avsatte midlene kan brukes til SIVAs eget nettverksarbeid, og som direkte støtte til andre aktørers nettverksaktiviteter.

Nettverksmidlene skal også dekke SIVAs oppfølging av programmet *Norwegian Centers of Expertise (NCE)*. Nærings- og handelsdepartementet ser positivt på det nære samarbeidet mellom SIVA, Innovasjon Norge og Norges forskningsråd i utvikling og drift av dette programmet, og forutsetter at ansvar og oppgaver er avklart mellom aktørene.

SIVAs engasjement innenfor *regionale såkorn-/venturefond* kan i 2012 videreføres i begrenset omfang. Dette innebærer at nåværende engasjement i regionale såkorn- og

ventureselskaper forvaltes i samsvar med opprinnelige forutsetninger for disse fondene. Eksisterende og eventuell ny aktivitet må gjennomføres innenfor tilgjengelige budsjetttrammer og i tråd med statsstøtteregelverket. Oppfølging av aktiviteten skal dekket av de avsatte nettverksmidlene. Nye investeringer (dvs. investeringer i innovasjonsselskaper og såkorn-/venturefond) skal, dersom forventet avkastning ikke vil være tilstrekkelig til å dekke tilhørende rentekostnader og administrative kostnader, ikke lånefinansieres.

SIVA skal, i samarbeid med Innovasjon Norge og regionale aktører, videreføre arbeidet med vurdering og planlegging av mulige *utviklingsprosjekter for reisemål*. Regjeringen er i ferd med å revidere den nasjonale reiselivsstrategien fra 2007, og SIVA forutsettes å innrette sitt arbeid mot reisemålsutvikling i samsvar med føringer i revidert strategi, i den grad dette er naturlig innenfor de ordninger og rammer som gjelder for virksomheten. SIVA skal legge vekt på et godt samarbeid med andre relevante aktører for å sikre koordinering av den offentlige innsatsen rettet mot bransjen. Det forutsettes at eventuelle investeringer på reisemålsområdet vurderes på linje med andre investeringsprosjekter innenfor eiendomsvirksomheten.

Det settes av 14,9 mill. kroner av bevilgningen over Nærings- og handelsdepartementets budsjett til den samlede nettverksaktiviteten i 2012. Departementet vil understreke at det skal rapporteres separat for de enkelte aktiviteter som finansieres av disse midlene. Det skal gis en begrunnelse for prioriteringen av midlene mellom ulike programaktiviteter.

Administrative kostnader relatert til SIVAs rolle som aktør på innovasjonsområdet (basiskostnader)

Midlene skal dekke de faste kostnadene for selskapets styre og administrerende direktør. Videre skal midlene dekke rentekostnader relatert til tidligere lånefinansierte investeringer på innovasjonsområdet, samt kostnader knyttet til rapportering til og kontakt med Nærings- og handelsdepartementet.

Administrative variable kostnader knyttet til aktiviteter og programmer skal dekket under de respektive, øremerkede bevilgningene over Nærings- og handelsdepartementets budsjett. Det samme prinsippet gjelder for administrative variable kostnader knyttet til aktiviteter og programmer som dekket over Kommunal- og regionaldepartementets budsjett og andre aktører som gjør bruk av SIVAs apparat. Øvrige administrative og interne kostnader, som ikke kan knyttes direkte til en aktivitet eller et program, skal fordeles på de ulike avdelinger og aktiviteter/programmer etter spesifiserte fordelingsnøkler. Det forventes at det føres oversikt over direkte og indirekte administrative kostnader tilknyttet enhver aktivitet/program.

Det settes av 6,7 mill. kroner av bevilgningen over Nærings- og handelsdepartementets budsjett til dette formålet i 2012.

Innovasjonssenter i Nordvest-Russland

Regjeringen ser fortsatt på nordområdene som et viktig strategisk satsingsområde. Tilrettelegging for økt næringslivssamarbeid mellom Norge og Russland er en sentral del av regjeringens strategi for en positiv utvikling i nordområdene.

Innsatsen skal konsentreres om Murmansk-området, og rettes mot næringsutvikling innenfor energi, miljø, maritim og marin sektor. Aktiviteten skal spesielt fokusere på norsk utstysindustri og underleverandører, og skal bidra til å fremme norske bedrifters muligheter til å posisjonere seg i regionen.

Departementet understreker at SIVA må dimensjonere investeringer og kostnadsstruktur i sitt engasjement i forhold til usikkerhet omkring fremtidige statlige bevilgninger og potensialet for egeninntjening.

Det settes av 6 mill. kroner av bevilgningen over Nærings- og handelsdepartementets budsjett til videreføring av SIVAs engasjement i Nordvest-Russland i 2012.

5. ANDRE FORUTSETNINGER OG KRAV

For bevilgningene gjelder de vilkår, forutsetninger og retningslinjer som er tatt inn i Nærings- og handelsdepartementets budsjettproposisjon for 2012, budsjettinnstillingene og Stortingets vedtak. Bevilgninger som er stilt til rådighet skal disponeres i samsvar med statens økonomiregelverk og det til enhver tid gjeldende regelverk for statsstøtte. Nærmere og mer detaljerte retningslinjer for disponering av tilskuddet til innovasjonsaktiviteter er fastsatt i eget tilskuddsregelverk.

Nærings- og handelsdepartementet har i 2011 samarbeidet med Kommunal- og regionaldepartementet og SIVA om en ny innmelding av inkubatorprogrammet og næringshageprogrammet til EFTAs kontrollorgan ESA, på grunn av økte rammer og noe justert innretning. Bevilgningene fra fylkeskommunene inkluderes også i denne innmeldingen. Innmeldingen relateres til samme punkt i statsstøttereguleringen¹ som den eksisterende notifikerte ordningen. SIVA forutsettes å bidra aktivt i oppfølging av at programmene og rapporteringen er i henhold til kravene i regelverket.

Departementet viser til Meld. St. 13 (2010-2011), Retningslinjer for ansettelsesvilkår for ledere i statlige foretak og selskaper (fastsatt av Regjeringen Stoltenberg II 31. mars 2011) og brev fra Nærings- og handelsdepartementet datert 18. juli 2011 i samme sak.

I tråd med dette ber departementet om at selskapet utarbeider en erklæring om fastsettelse av lønn og annen godtgjørelse til ledende ansatte. Denne tas inn som en note i årsregnskapet. Erklæringen skal ha det innholdet som er angitt i

---

¹ FoUoI-reguleringen, "Aid for innovation advisory services and innovation support services"

allmennaksjelovens § 6-16a, og skal behandles på tilsvarende vis på selskapets ordinære generalforsamling. Det vises til allmennaksjelovens § 5-6 tredje ledd.

Hensikten med dette er å skjerpe styrenes fokus på arbeidet med lederlønnsvilkårene, og samtidig gi staten som eier og allmennheten bedre innsikt i lederlønningene i statlig eide selskaper.

SIVA har ansvar for å planlegge virksomheten i 2012 slik at det statlige tilskuddet strekker til for hele budsjetterminen. Det skal ikke foretas disposisjoner i løpet av 2012 som gjør det nødvendig å fremme forslag om tilleggsbevilgninger. Budsjettforslag som fremmes utenom fristene kan ikke påregnes behandlet.

Vi minner om at departementet og Riksrevisjonen kan iverksette nærmere kontroll med at statstilskuddet nyttes etter forutsetningene.

Samarbeid med andre aktører

SIVA er, sammen med Innovasjon Norge og Norges forskningsråd, en viktig aktør i regjeringens arbeid med å legge til rette for innovasjon og verdiskaping i norsk næringsliv. Det legges stor vekt på et tett samarbeid mellom aktørene i det offentlige virkemiddelapparatet, bl.a. ved omforente strategier, sammenhengende virkemidler og avklarte roller både utad mot næringslivet og mot regionale samarbeidspartnere. Av hensyn til brukerne er det viktig at virksomhetene samarbeider nært om utvikling og drift av tiltak som berører de tre virksomhetenes arbeidsområder.

Det er videre viktig at SIVA har en god dialog og samarbeid med andre nasjonale og regionale aktører, og at selskapet deltar i de regionale partnerskapene som fylkeskommunene har ansvaret for og tilpasser sine aktiviteter til regionale behov og planer.

Evaluerings

Kravet til evalueringer er forankret i statens økonomiregelverk (§ 16) og er en viktig del av arbeidet med å korrigere innretning. Evalueringer skal gjennomføres for å få informasjon om effektivitet, måloppnåelse og resultater innenfor hele eller deler av virksomhetens ansvarsområde og aktiviteter. Frekvens og omfang av evalueringene skal bestemmes ut fra virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet.

SIVAs årlige resultatrapportering gir hovedsakelig nøytral informasjon basert på aktivitetsmåling. Det er i mål- og resultatstyringssystemet presisert at måling av langsiktige effekter av virksomheten, sett i forhold til overordnede målsettinger for selskapet, skal gjøres gjennom evalueringer som tar for seg en noe lengre tidshorisont.

Nærings- og handelsdepartementet fikk i 2009/2010 gjennomført en ekstern effektevaluering av SIVAs virksomhet i perioden 2002-2008. Endelig evalueringsrapport ble overlevert i juni 2010, og rapporten har vært ute på en bred og åpen høringsrunde. Oppfølging av evalueringen og høringsinnspillene gjøres gjennom arbeidet med en stortingsmelding om Innovasjon Norge og SIVA, jf. omtale under punkt 3.

Riksrevisjonen la i november 2009 fram en undersøkelse av måloppnåelse i SIVAs innovasjonsprogrammer, som del av kontrollen med forvaltningen av statlige selskaper. Rapporten ble behandlet i kontroll- og konstitusjonskomiteen i februar 2010. Nærings- og handelsdepartementet har fulgt opp merknadene fra Riksrevisjonen og komiteen i løpet av 2010 og 2011. Det forventes at SIVA deltar aktivt i videre oppfølgingsarbeid, både etter eventuelle oppdrag fra departementet og på eget initiativ.

Departementet ber ellers om å bli orientert om eventuelle planlagte og gjennomførte evalueringer relatert til SIVAs virksomhet, i regi av SIVA selv eller andre oppdragsgivere. Departementet ønsker å bli involvert tidlig i prosessen, for å ha mulighet til å kommentere utforming av oppdragsbeskrivelse og/eller delta i referansegrupper. Videre ber departementet om å bli holdt orientert om hvordan SIVA planlegger å følge opp gjennomførte evalueringer.

Kommunikasjonsarbeid

SIVA skal synliggjøre den innsatsen selskapet gjør for å nå målene som er satt for selskapet. Dette gjelder informasjon til bedrifter og allmennheten om tilgjengelige virkemidler, tjenester og oppnådde resultater i eget arbeid.

Selskapet skal ha en oppdatert kommunikasjonsplan. Aktivitetene i planen skal bidra til at helheten i næringspolitikken, virkemidlene og resultatene kommer tydelig fram. Det er av betydning at departementet får informasjon om og anledning til å synliggjøre resultatene av selskapets arbeid. Å kommunisere betydningen av økt verdiskaping gjennom eksempler og illustrasjoner, er god kommunikasjon.

6. STYRINGSDIALOG OG RAPPORTERING

Rapportering

SIVAs gjeldende målstruktur og rapporteringskrav framgår i mål- og resultatstyrings-systemet (MRS-systemet) for SIVA, gjort gjeldende fra og med 1.1.2007. I MRS-systemet er det gitt utfyllende føringer til de enkelte delmålene. Med utgangspunkt i delmålene er det videre utarbeidet resultatindikatorer for hovedområdene eiendom og innovasjon. Indikatorene skal ligge til grunn for SIVAs årsrapportering til departementene. Rapporteringen skal synliggjøre om selskapet har brukt midlene i samsvar med de politiske prioriteringer og føringer som følger av årlige tilskudds- og oppdragsbrev.

Rapporteringskravene for årsrapportering og halvårsrapportering til departementene er beskrevet i rapporteringskalender for 2012 (vedlagt). Effekt- og aktivitetsindikatorerne fra MRS-systemet er også vedlagt rapporteringskalenderen. Kalenderen spesifiserer frister for selskapets innspill til departementene i tilknytning til de årlige budsjettprosessene. SIVA har ansvar for at rapportering skjer i henhold til føringer i tilskuddsbrevet og rapporteringskalenderen.

SIVA skal sørge for å varsle departementet snarest mulig dersom forventet ambisjonsnivå, tidsfrister, framdrift eller andre føringer i MRS-systemet eller tilskuddsbrevet ikke kan oppnås.

Risikostyring

Det er et krav i det statlige økonomiregelverket at det er etablert systemer, rutiner og tiltak for intern kontroll, inkludert risikostyring, i statlige virksomheter. Dette skal bl.a. sikre at krav til måloppnåelse og resultater oppfylles, ressursbruken er effektiv og virksomhetens verdier forvaltes på en forsvarlig måte. Dette er ikke absolutte krav for et statsforetak, men Nærings- og handelsdepartementet har et ansvar for effektiv måloppnåelse knyttet til SIVAs tilskuddsforvaltning og for å sikre at SIVAs egenkapital forvaltes forsvarlig.

Kontaktmøter

Nærings- og handelsdepartementet inviterer til kontaktmøter hvert halvår.

Det vil ellers bli avholdt møter med selskapet ved behov.

Med hilsen

Kjerstin Spjøtvoll (e.f.)
ekspedisjonssjef

Bjørn Kåre Molvik
avdelingsdirektør

Vedlegg:
Rapporteringskalender

Kopi med vedlegg:
Riksrevisjonen
Kommunal- og regionaldepartementet

DET KONGELEGE
KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENT

Statsråden

SIVA - Selskapet for industrivekst SF
Postboks 1253 Sluppen

7462 TRONDHEIM

Dykkar ref

Vår ref
12/52-1 KM

Dato
3 FEB 2012

Statsbudsjettet 2012 – Oppdragsbrev

1 Innleiing

Kommunal- og regionaldepartementet syner til Prop. 1 S (2011–2012) for departementet, til Innst. 16 S (2011–2012) og til orienteringsbrevet datert 6. oktober 2011.

I dette oppdragsbrevet gjev departementet rammene til SIVA over kap. 552, post 72. Det inneber at departementet med dette delegerer forvaltninga av denne ramma til SIVA.

Det er utarbeidd eigne retningslinjer for forvaltninga av kap. 552, post 72 (sjå vedlegg 1). Brevet inneheld presiseringar i høve til alle dei dokumenta som er nemnde ovanfor.

Tabell 1. Midlar som blir stilte til disposisjon for verksemda til SIVA i 2012.

Kap.	Post	Namn	Beløp i 1 000 kroner
552	72	Nasjonale tiltak for regional utvikling	83 300

Den samla løyvinga på kap. 552, post 72 er 484,1 mill. kr. Av desse midlane blir 83,3 mill. kr stilte til rådvelde for SIVA. Vedlegg 2 inneheld ei oversikt over rammefordelinga av heile programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk.

2 Overordna utfordringar og prioriteringar

SIVA skal medverke til innovasjon og næringsutvikling gjennom eigeidomsverksemd og utvikling av sterke regionale innovasjons- og verdiskapingsmiljø i alle delar av landet. SIVA har eit særleg ansvar for å medverke til å fremje vekstkrafta i distrikta, jf. vedtektenne til SIVA av 30.5.2007.

Statsbudsjettet tek utgangspunkt i St.meld. nr. 25 (2008–2009) *Lokal vekstkraft og framtidstru. Om distrikts- og regionalpolitikken*. Regjeringa vil leggje til rette for at alle skal vere frie til å busetje seg der dei ynskjer, og vil løyse ut verdiskapingspotensialet i alle delar av landet.

Dei distrikts- og regionalpolitiske verkemidla under Kommunal- og regionaldepartementet er ein ekstrainsats som skal styrkje grunnlaget for busetjing og verdiskaping i område og landsdelar med særlege utfordringar, og skal i hovudsak brukast innanfor det distriktspolitiske virkeområdet. Nokre av midlane kan nyttast utanfor virkeområdet for å medverke til å løyse ut regionale potensial for verdiskaping. Bruken av midlane må også sjåast i samanheng med nordområdestrategien til regjeringa og med departementet sitt arbeid for mellom anna forskingslyft i nord og auka entreprenørskap.

Midlane skal medverke til å styrkje verdiskapinga i næringsmiljø og utvikle attraktive arbeidsplassar ved å fremje innovasjon, omstilling og nyetableringar. Midlane skal òg medverke til å utvikle lokal infrastruktur, kompetanse og attraktive stader.

Departementet legg vekt på tiltak som kan påverke val av bustad og medverke til entreprenørskap. Kvinner, unge (18–35 år) og innvandrarar er framleis prioriterte grupper.

Departementet ber SIVA vidareføre arbeidet for å auke innovasjonstakta i Nord-Noreg for å realisere nordområdestrategien til regjeringa.

3 Nærare om målstrukturen og dei einskilde postane og ordningane

Departementet har sett opp ein heilskapleg målstruktur for dei distrikts- og regionalpolitiske verkemidla over programkategori 13.50. Målstrukturen skal vere dekkjande for alle tiltak det er aktuelt å bruke dei økonomiske midlane til, og er grunnlaget for registrerings- og rapporteringssystemet til departementet.

Satsingane under kap. 552, post 72 høyrer inn under hovudmål 1 i denne målstrukturen og fordeler seg vidare på to arbeidsmål, jf. tabell 2.

Tabell 2. Samanhengen mellom arbeidsmål og program under SIVA, med ei samla økonomisk ramme på 83,3 mill. kr i 2012.

Arbeidsmål	Program og satsingar	Tildeling i 2012. Mill. kr
1.1 Styrking av næringsmiljø	Næringshageprogrammet	40,0
	Inkubasjon (FoU, industri, mat og natur)	29,3
	Regionalisering og nettverk	3,0
1.3 Entreprenørskap	Kvinnovasjon	11,0

Nedanfor følger ei konkretisering av bruken av midlane på utvalde tema under kvart arbeidsmål. Vi syner elles til planane for dei einskilde programma når det gjeld mål og forventat resultat av innsatsen. Administrasjons- og gjennomføringskostnader som knytter seg til dei ulike aktivitetane og programma, skal dekkjast innanfor dei gjevne rammene for programma.

Arbeidsmål 1.1

Næringshageprogrammet: Det er sett av 40 mill. kr til næringshageprogrammet for 2012. Hovudmålet for det nye programmet skal vere å medverke til auka verdiskaping gjennom å leggje til rette for utvikling av kunnskapsarbeidsplassar i distrikta.

Med atterhald om at Stortinget løyver dei nødvendige midlane, tek departementet sikte på at det nye programmet skal gå over ti år. Dette inneber ikkje at dei einskilde næringshagane er sikra finansiering i ti år om dei blir tekne opp i programmet. SIVA skal med jamne mellomrom evaluere om verksemda i næringshagane er i samsvar med dei vilkåra som blei stilte ved opptak i programmet.

Departementet sluttar seg elles til den reviderte programplanen som vi fekk oversendt frå SIVA den 12.12.2011 og legg til grunn at programmet blir gjennomført i samsvar med denne planen. Dette inneber mellom anna at eventuelle framlegg om opptak av næringshagar utanfor det distriktpolitiske virkeområdet skal avklarast med departementet.

Inkubasjon (tidlegare: FoU-inkubatorprogrammet, Industri-inkubatorprogrammet og Inkubatorprogram for mat og naturbaserte næringer): Programmet Inkubasjon får tildelt 29,3 mill. kr for 2012.

Inkubatorprogramma til SIVA blir førte vidare gjennom ei ny og meir fleksibel inkubatorsatsing der dei ulike inkubatorprogramma kjem inn under same paraplyen. Målet med programmet er å få til auka verdiskaping gjennom å utnytte gode idear frå FoU-, nyskappings- og industrimiljø på ein endå betre måte enn tidlegare. Auka profesjonalisering av inkubatortenestene skal vektleggjast. Departementet legg til grunn at hovud-elementa i dei noverande programma blir førte vidare i den nye satsinga, men at mål, krav og rammer blir tilpassa ambisjonen om å vidareutvikle og styrkje inkubatorkonseptet. SIVA kan avgjere kva for rammeverk som skal gjelde for eventuelle nye inkubatorar som blir tatt opp i programmet, eller ved vidareføring av eksisterande inkubatorar. Den nye inkubatorsatsinga gjev òg grunnlag for å utvikle nye bransjeretta satsingar om dette er føremålstenleg. SIVA må sjølv vurdere kva for element i det nye programkonseptet ressursituasjonen gjev høve til å setje i verk i 2012.

Departementet legg til grunn at programmet skal gå over 2 x 5 år, med ei evaluering etter dei første fire–fem åra. Evalueringa blir avgjerande for vidareføring og innretting

i andre programperiode. SIVA kan gjennomføre ein årleg utlysingsrunde der nye inkubator-miljø kan søkje om opptak i programmet.

Nærings- og handelsdepartementet og Landbruks- og matdepartementet kjem også i 2012 til å delta i den nye satsinga. Midlane frå KRD skal som tidlegare rettast mot inkubatormiljøa utanfor universitetsstadene. SIVA må føre rekneskap som gjer det mogleg å identifisere kva for type inkubator eller rammeverk ein opererer med på dei ulike stadene, og kor ein har nytta midlar frå dei ulike departementa.

Departementet ber SIVA arbeide aktivt for å sikre at tilbodet av inkubatortjenester blir så likt som råd i alle delar av landet. SIVA skal leggje særleg vekt på å utvikle inkubatortilbod for idear og bedrifter med vekstpotensial innanfor det distriktspolitiske virkeområdet.

Midlane til inkubasjon kan ikkje nyttast til oppretting av eigenkapitalinstrument i regi av innovasjonsmiljøa.

Regionalisering og nettverk: Til dette arbeidet er det sett av 3 mill. kr for 2012. Midlane skal gå til dei innovasjonsaktivitetane som SIVA driv i dei einskilde regionane, til samhandling mellom ulike innovasjonsselskap og til SIVA i rolla som pådrivar i regional og nasjonal verdiskaping. SIVA skal, innanfor ramma av denne løyvinga, føre vidare den innsatsen med utvikling av regionale innovasjonsselskap som er i gang.

Kultur/næring – kulturinkubator: Departementet har ikkje øymerkt løyvingar til satsing på kultur/næring i innovasjonsnettverket til SIVA for 2012. Departementet oppmodar likevel SIVA om å halde oppe eit eige engasjement retta mot prosjekt innanfor kultur/næring, bygd på dei ordinære løyvingane til dei aktuelle programma, sjå ovanfor.

Arbeidsmål 1.3

Kvinnovasjon: SIVA får i 2012 tildelt 11 mill. kr til arbeidet med å styrkje entreprenørskap blant kvinner. Etter planen skal arbeidet halde fram til og med 2013. Departementet syner til den følgjeevalueringa av satsinga som nett er gjennomført, og ber om at SIVA i budsjettinnspelet for 2013 vurderer Kvinnovasjon opp mot andre måtar å nå dei måla som er sette for denne satsinga, på.

4 Andre føresetnader

Vilkår og retningslinjer

SIVA skal sjå til at midlane blir disponerte i samsvar med dei vilkåra og føresetnadene som er tekne inn i budsjettproposisjonen for departementet for 2012, budsjettinnstillinga og vedtaket i Stortinget. Midlane skal disponerast i samsvar med regelverket for økonomistyring i staten, programomtalane, retningslinjene for kap. 552, post 72 og regelverket for offentleg støtte innanfor EØS-avtalen (jf. vedlegg 1).

SIVA skal etablere system for tilskotsforvaltning i tråd med kap. 6 i *Bestemmelser om økonomistyring i staten*. Midlane skal forvaltast etter prinsippa for mål- og resultatstyring. Det er opp til SIVA sjølv å fastsetje nærare reglar og krav når det gjeld kontroll med mottakarar av tilskot. Departementet ber om at SIVA innan utgangen av året sender inn ei kortfatta framstilling av korleis kontrollen med tilskota blir utført. Departementet syner elles til det som står om internkontroll i retningslinjene.

SIVA skal varsle departementet om avvik frå dei vedtekne planane eller oppdragsbrevast straks verksemda får kjennskap til slike avvik.

Samarbeid med andre nasjonale aktørar og med fylkeskommunane

SIVA skal vidareføre samarbeidet mellom dei tre verkemiddelaktørane, mellom anna om felles programsatsingar som NCE-programmet og kvinnesatsinga. Departementet ber òg SIVA om å utvikle samarbeidet med fylkeskommunane og med andre aktørar vidare, til dømes Distriktssenteret og Ungt entreprenørskap.

Kommunikasjon og informasjon

SIVA skal aktivt synleggjere resultat som er oppnådde som følgje av innsatsen på politikkområdet til departementet, både overfor eksterne målgrupper og overfor departementet. SIVA skal orientere departementet i god tid før ein offentliggjør viktige utgreiingar som er gjennomførte, eller rapportar som er bestilte for midlar frå KRD. I tråd med dei avtalte rutineane skal SIVA varsle departementet om saker som kan bli store i media, både kontroversielle saker og saker som elles kan skape stor offentleg merksemd. Departementet forventar at SIVA kjem med framlegg til moglege profileringar, og at SIVA tek kontakt med departementet for å få avklara om departementet skal vere med på synleggjeringa av resultat og einskildsaker.

5 Rapportering og resultatoppfølging

Overføring av midlar

Departementet kjem til å overføre rammene til SIVA i like store delar tre gonger i året: i februar, juni og oktober. Midlane blir overførte til den same kontoen som i 2011 med mindre vi får melding om noko anna.

Rapportering

Departementet ber om at SIVA vurderer måloppnåinga for midlar frå departementet i den skriftlege årsrapporten.

Departementet ber òg om å få rapport om utviklinga i prosentdelen av kvinner i alle program og tenester for å synleggjere kjønnsbalansen når det gjeld deltakarar og den stønaden som er utdelt.

Rekneskap og kontroll med løyvingane

SIVA skal føre ein eigen rekneskap for bruken av midlane. Rekneskapen skal først slik at det alltid går fram kva for aktør og kva for prosjekt som har fått midlar, og kor mykje. Både departementet og Riksrevisjonen kan be om innsyn i bruken av midlane.

Evalueringar

Økonomireglementet (§ 16) krev at det blir gjennomført evalueringar av dei ulike aktivitetane. Både SIVA som organisasjon og dei store programma er nyleg evaluerte. Det programmet som står for tur, er Inkubatorprogrammet for mat og naturbaserte næringer. Generelt er det viktig at SIVA allereie under oppstart og ved gjennomføring av alle program planlegg for framtidig evaluering av programmet, og at registreringane og rapporteringa blir utforma slik at arbeidet med seinare evaluering kan gjerast så enkelt som råd. Dette gjeld ikkje minst i samanheng med den nye satsinga på inkubasjon, der ein slår saman eksisterande program under ein felles paraply. Det er viktig å sikre at registreringa og rapporteringa blir lagde opp slik at ein seinare kan spore pengestraumane mellom anna i høve til geografi og målgruppe.

Med helsing

Liv Signe Navarsete

Vedlegg

1. Retningslinjer for bruk av kap. 552, post 72
2. Rammefordeling av programkategori 13.50 Distrikts- og regionalpolitikk
3. Rapporteringsskalender for 2012
4. Krav, rapporteringsskjema og veileder til statistikkrapporteringen for virkemidlene fra KRD

Kopi til:

Distriktssenteret – Kompetansesenter for distriktsutvikling
Fylkeskommunane og Oslo kommune
Innovasjon Noreg. Hovudkontoret
Noregs forskingsråd
Nærings- og handelsdepartementet
Plan- og administrasjonsavdelinga i KRD
Riksrevisjonen